

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

Reentered as Second Class Matter September 25th 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 16 — Štev. 10

NEW YORK, MONDAY, JANUARY 24, 1944 — PONEDELJEK, 24. JANUARJA, 1944

VOLUME LII. LETNIK LII.

VPAD ZA NEMSKO ČRTO PRI RIMU

V soboto ob 2 zjutraj je silno močna armada Amerikancev in Angležev vpadla za nemško črto v Italiji in se trdno vstanovila na 30 milij dolgem obrežju od Nettuno pa do Anzio ob Tiberi, od koder je samo še 16 milij do Rima. Pod zaščito velikanskega štivila aeroplanov so se vojaki izkrcali iz ladij na obrežje in bilo ni skoro nikogar, ki bi se jim postavil v bran. — Neko poročilo pravi, da so samo korakali na suho.

Včeraj so zavezniški prodrlji že več milij v notranjost Italije. Nemci tega vpada niso pričakovali in so šele pred nekaj dñi iz okolice Rima odpeljali tri divizije proti Cassinu, tako da je pokrajina med bojno črto ob Gargliani in med Rimom skoraj nezavarovana. Te tri divizije in ostalih šest, ki stoejo na sproti peti armadi generala Clarka so odrezane od severa in ne morejo dobivati vojaških potrebuščin, razen po zraku.

Nemški radio je v nedeljo naznani, da so se zavezniške čete znova izkreale na 80 milij dolgem obrežju med reko Tiberno in Gaetskim zalivom.

Poročilo iz Stockholma naznana, da je tajna rimska radijska postaja sporočila, da je v Rimu mogoče slišati močno grmenje topov in da nemško vojaštvo gre skozi mesto proti jugu.

V nedeljo je bil že drugi dan po vpodu, pa nprislo še do nobenih bojov, razen da je okoli 100 nemških aeroplakov skušalo preprečiti izkreanje.

Poročilo iz Berlina pravi, da so aeroplani potopili štiri vpadne ladje, osem pa so jih poskodovali.

Pokrajina, kjer so se zavezniški izkrcali, je mnogo nižja, kot pa pokrajina, kjer so v tem že več mesecov največji boji in kjer se dvigajo gore več tisoč čevljev visoko.

Od ustja Gargliana do Collatina ceste, katera razdalja meri 30 milij, so v teku budih boji in zavezniški napredujejo navzle močnemu nemškemu odporu. Južno od Cassina, kjer so včeraj Amerikanci prekoračili reko Rapido, so povečali svoje mostišče okoli San Angele in Teodice.

Na tem kraju se Nemci branijo največ s pomočjo gnezdnih strojnic, ki so postavljena na

vsakih 70 do 100 jardov.

Bližje obrežja so Nemci izvedli več protinapadov proti angleškim četam in prav posebno okoli Castelforte, ki je še vedno v nemških rokah in okoli Minturno, ki so ga zavezniški zavzeli pred štirimi dnevi.

Na desnem krilu zavezniške fronte, kjer se bori angleška osma armada, so bili večinoma artilerijski boji, tri milje severno ob Ortoni.

Ceste, ki peljejo iz Rima proti severu, so polne avtomobilov, na katere beže nemške in italijanske fašistične oblasti. — Nemški glavni stan je bil iz Rima premesjen v Florenc. Vsa telefonska zveza iz Rima proti severu je bila za civilno uporabo prekinjena. Samo zastopnikom nevtralnih držav je dovoljeno poslati kratka diplomatska poročila svojim vladam.

Poročilo s švicarske meje pravi, da je vsled zavezniškega vpada južno od Rima prišlo v severnih krajih in še posebno po večjih industrijskih krajih do velikih demonstracij. V Genovi sta bila ubita dva nemška častnika, Nemci pa so v povračilo vstrelili 8 italijanskih mladičev, zaprli pa 29 talcev.

Švedski poročevalci v Berlinu naznajajo, da so nemški poveljniki zaradi novega zavezniškega vpada v velikih skrbeh, kajti po planjavah, ki vodijo do Rima, se bodo mogli Amerikanec v Angleži posluževati oklopnih čet.

Poročevalcev lista "Dagens Nyheter" pravi, da nemški vojaški izvedenci priznavajo, da jih je zavezniško izkreanje južno od Rima presenetilo, vsled česar bodo morali nemški poveljniki popolnoma premeniti načrt za obrambo Rima.

Republikanke bodo delovale za sprejetje dodatka k zakonu ženske enakopravnosti

Washington. — Kot je povedala mrs. Lula D. Powell, članica narodnega odbora republikanskih žensk, se bodo republikanke močno potegnile za sprejetje dodatka k zakonu ženske enakopravnosti.

Mnenjeni amendment ima v rokah kongresni odsek, ki ga pa ni predložil zbornici v debatu in bo potrebna peticija, da bo prišel pred kongres in na glasovanje v zbornici. Republikanke pravijo, da bodo organizirale svoje ženske za to stvar ter osebno apelirale na vse republikanske kongresnike, da se zavzamejo za sprejetje dodatka.

Iz delavskih krogov je bilo že o tem dodatku podano različno mnenje. Nekateri zagovorniki dodatka pravijo, da bo korensteno bolj kritično misli, da menijo, da bodo ženske v resnicu na zgubi, ako bo ta dodatek sprejet. Enakopravnost bo manjši potem nekako izenačena z ono, ki jo uživajo moški in to bo pomenilo, da bodo ženske v industriji in drugač v gotovih ozirih še bolj izkoriscene, kot dozdaj, ko jih v

mnogih služajih protektirajo posebni zakoni ali postave.

Vsekakor je značilno že to, da se za ta dodatek tako zelo potegujejo republikanske ženske, dočim se kongresu očividno s to stvarjo nikamor ne mudi.

Zračni napadi na Francijo

V 23 dnevnih januarja so angleški bombniki včeraj izvedli že 18. zračni napad ob belem dnevu na nemške vojaške naprave v severni Franciji.

Angleški radio poroča, da sta bila pri napadu v petek izstreljena dva nemška aeroplana. Včeraj so bili uničeni štiri nemški aeroplani v severni Franciji. En angleški aeroplan se ni vrnil.

Petačni zapuščajo pomočniki

Dva poglavitna pomočnika maršala Henri Philippe Petaina, general J. M. Campet, načelnik njegovega vojnega kabreta, in Jean Jardel, Petačnov generalni tajnik, sta se odpovedala svoji službi.

Hitler je preuredil armadno poveljstvo

Adolf Hitler je z ozirom na preteči zavezniški vpad v zapadno Evropo popolnoma preuredil obrambno poveljstvo in je feldmaršala Erwina Rommela postavil za generalnega nadzornika za obrambo Evrope. Tozadevna poročila so prišla iz nevtralnih krogov in jih je objavil londonski "Daily Express".

Z novim imenovanjem zavezniški feldmaršal Rommel slično mesto kot general Heinz Guderian, ki je generalni nadzornik tamene armade in general Adolf Galland, ki je generalni nadzornik nemške zračne sile. Nobeden med temi tremi ne bo poveljnik na fronti, tem več bo pod njegovo oblastjo nujno določena armadna vrsta.

Feldmaršal Karl von Rundstedt je bil od poveljstva obrambe zapadne Evrope premeščen v jugovzhodno Evropo,

kjer bo imel svojo oblast v predelih za armadami feldmaršala Fritza von Mansteina, ki se umikajo iz Rusije. Feldmaršal Maximilian von Weichs, ki je dosedaj poveljeval nemškim armadam na Balkanu, je bil izpuščen iz vrste poveljnikov za obrambo Evrope.

General Edward Dietl je bil odpolklican iz Finske in mu je bilo pododeljeno poveljstvo rezervnih armad v notranjosti Nemčije, ponovno pa je Hitler potrdil na njihovih mestih generala Nikolausa von Falkenhorda na Norveškem in generala Hermanna von Hannekena na Dansku.

Feldmaršal Georg v. Knechler, ki sedaj poveljuje nemškim armadam v severni Rusiji in general Fromm, ki poveljuje armadam v Nemčiji, si bosta delila poveljstvo na skrajšani ruski fronti.

General Christensen, poveljnik nemške zračne sile, je dobil naročilo, da pripravi obrambo na Holandskem, general Dollman, največji nemški veščak v težki artilerijski, je bil imenovan za poveljnika vseh obrežnih baterij ob zapadnem vpadnem obrežju.

Medtem ko je Hitler vse pravil za obrambo svoje trdnjave, naznana "Daily Express", da so zavezniški pre-

Zopet nova ruska ofenziva

Rdeča armada je pričela zopet novo ofenzivo okoli Kirišev, 50 milij južno od Leningradu in je uničila močno nemško garnizijo na vzhodnem bregu Volhova, v južni Beli Rusiji pa je armada generala Konstantina K. Rokossovskoga v devetih dneh prodrila 40 milij globoko v Pripetova močvirja.

Ofenziva pri Kiriših je prisnogardejsku, kjer se steka pet železnic.

Moskva naznana, da je bilo na treh frontah pri Leningradu včeraj ubitih 2220 Nemcev, okoli Novgoroda pa 1200. Berlinski radio naznana, da so se na vzhodu Krime na Kreč polotoku zopet izkrale ruske čete, toda Moskva tega ne omenja.

Leninovo truplo sijajno ohranjeno

List "Ivestja" poroča, da je truplo Nikolaja Lenina, vodilnega duha Sovjetske Republike, še vedno popolnoma ohranjeno, navzlie temu, da leži v grobnici na Rdečem trgu pred Kremljem že 20 let.

Lenin je umrl 21. januarja, 1942, star 53 let.

Sovjetska vlada je komisiji znanstvenikov naložila nalogo, da ohrani Leninovo truplo za poznejše rodove. Komisija, ki je preiskala njegovo truplo v decembra lanskega leta, ga je našla sijajno ohranjenega. — Barva kože je popolnoma naravna in mišice in členki so gibljivi. Poteze njegovega obraza so neizprenjemljene in oni, ki so ga videli, pravijo, da izgleda, kot bi spal.

Cianova vdova pod strogim nadzorstvom v Švici

(Nadaljevanje.)

A. Bulgakov, poročevalec moskovske Izvestja, je obiskal taborišče nove jugoslovanske vojaške enote v Sovjetski Rusiji ter prisostvoval panevromu iste in je poslal svojem listu članek, ki je bil potem poslano v New York po Vse-slovenski novinarski službi v Moskvi.

Članek se nadaljuje:

Podporočnik Korenjak se ura in pripravlja svojo čete za bližajočo se borbo proti smrtnim sovražnikom jugoslovanske enote, ki se ura, da stopi v boj proti fašističnim zaledi.

"Moštvo zavzame svoja mesta in se pod okriljem topovskega mejo noči 23.—24. oktobra lanskega leta se še vedno zdravi, ker je prišel čez mejo bolan. Tedaj je švicarska vlada odločila, da bo deportiran, kakor hitro okreva. Ker pa ga je sodišče v Veroni 10. januarja

po svojem prihodu je bila grofica s svojimi tremi otroci postavljena pod strogo nadzorstvo ter bo za nedoločeno dobo internirana.

Feldmaršal Georg v. Knechler, ki je prekoračil švicarsko mejo noči 23.—24. oktobra lanskega leta se še vedno zdravi, ker je prišel čez mejo bolan. Tedaj je švicarska vlada odločila, da bo deportiran, kakor hitro okreva. Ker pa ga je sodišče v Veroni 10. januarja

"Jugoslovanska enota je bila organizirana še pred nedolgo, pa so častniki in moštvo vključeni temu že dobro izurjeni v rabi ruskega orožja. Vsi občudujejo kvaliteto orožja redne armade.

"Podnarednik Glavaski, družki poveljnik čete, da povelje, da pravi, da je njegova četa v redu za akcijo. Priporomi, da s takimi težkimi topovi, kot so ti, se bodo mogli fantje uspešno boriti in udariti sovražnika z vso silo. — Branko Glavaski je Srb po narodnosti in rojen

NAJVEČJA OKLOPNIKA NA SVETU

V ladjedelnici v Brooklynu bo v soboto splovljena najmočnejša oklopna Missouri, ki bo težka 45.000 ton. Ladja je bila dogovorjena 9 mesecev pred določenim časom.

Zgradbo ladje je kongres dovolil 17. maja, 1939, ogrodje za njo pa je bilo postavljeno 6. januarja, 1941. Missouri je sestrska ladja oklopnice Iowa, ki je bila splovljena 27. avgusta 1942.

Nova ladja je dolga 880 čevljev, 149 čevljev manj kot parnik Normandie. Na morju bo Missouri odrinila vode, ki bi pokrila 46 akrov zemlje.

V zgradbo ladje je šlo 4.300.000 čevljev weldingov in 1.135.000 rivetov. Cevi bi se stezale iz New Yorka v Philadelphia. Cevi za ventilacijo in ohlajevanje merijo 17 milj.

Ladja je velika okoli 100 milijonov dolarjev. Samo papir z načrti tehta 175 ton. Za barvanje ladje bodo porabili 312 tisoč funtov barve.

MANEVRNI NOVE JUGOSLOVANSKE EDINICE V RUSIJI

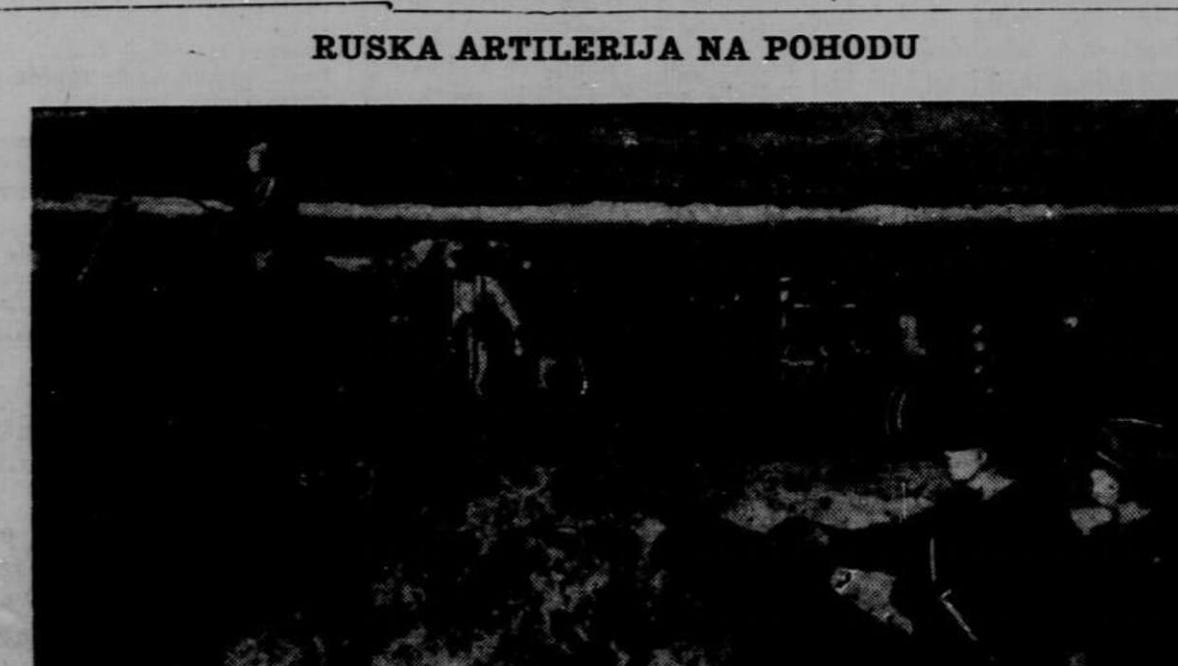
(Nadaljevanje.)

A. Bulgakov, poročevalec moskovske Izvestja, je obiskal taborišče nove jugoslovanske vojaške enote v Sovjetski Rusiji ter prisostvoval panevromu iste in je poslal svojem listu članek, ki je bil potem poslano v New York po Vse-slovenski novinarski službi v Moskvi.

"V taborišču jugoslovanske enote smo prišli baš na božični večer (pravoslavni) in smo bili priča praznovanju tega večera po starih jugoslovanskih običajih. Častniška jedilnica je bila okrašena s smrečjem in na stenah smo videli napis in gesla kot, "Smrt fašizmu" in druge.

"Slednji od teh častnikov, ki so sedeli v veliki jedilnici, ima svoj poseben vzrok, da obračuna z Nemci. Poročnik Paunčić se ima maščevati poleg drugega za svojega očeta, ki so mu ga nacijsi ubili; mornariški poročnik Perišić je pobegnil iz Jugoslavije v podmornici; trije loveci-pilotje, Srb, Hrvat in Slovence, so odleteli v Rusijo v nemškem Messerschmidetu 109. Vsi se fantje imajo vzrok, da se pridno urijo za dan obračuna z nacisti. Med častniki in moštvo vključeni temu že dobro izurjeni v rabi ruskega orožja. Vsi občudujejo kvaliteto orožja redne armade.

"Podnarednik Glavaski, družki poveljnik čete, da povelje, da pravi, da je njegova četa v redu za akcijo. Priporomi, da s takimi težkimi topovi, kot so ti, se bodo mogli fantje uspešno boriti in udariti sovražnika z vso silo. — Branko Glavaski je Srb po narodnosti in rojen

Ruska artillerija, ki je prekoračila Dnjeper, hiti dalje za bežečimi Nemci.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovens Publishing Company, (A Corporation)
Frank Nakon, President; Ignace Hude, Treasurer; Joseph Lapela, Secy.
Please go to address of the corporation and address of above officers:
216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

51st Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturday, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$7. Advertisement on Agreement.

ZA CELO LETO VELJA LIST ZA ZDRAŽENJE DRŽAVE IN KANADO:
\$7.; ZA POL LETA \$3.50; ZA ČETRT LETA \$2.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenemši sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK 11, N. Y.

Telephone: CHelsea 8-1243

NEMŠKA IGRA

Nemčija že nima nobenega upanja, da bi v sedanji vojni zmagal. To je razvidno tako iz strategije njenih vojskodajil, kakor tudi iz propagandnih naznanih. V defenzivni se nahaja na vseh frontah in niti misli na to, da bi še kdaj prevzela iniciativat in pričela kako večjo ofenzivo. Vse to vidimo v poteku dogodkov: na ruski fronti se nemške legije umikajo že od lanske zime, samo dvakrat so Nemci poskušali preiti v ofenzivo in sicer lansko leto, ko so zopet zavzeli Harkov in letos, ko so skušali zopet zavzeti Kiev, pa so samo zasedli Korosten in Žitomir in nekaj ozemlja v smeri proti Kijevu. Na obrežju krajij pa so bili zopet pognani nazaj in sedaj se umikajo na celi črti. Pred dnevi je mogočna ofenziva rdeče armade osvobodila Leningrad in sedaj severno krilo I. baltske armade prodira proti Baltiku, južno pa proti zapadu v baltiske države. Na zapadu se nemška zračna sila sicer zelo trdno vratio bori proti zavezniškim bombnikom, toda vidi se, da je zelo oslabela. Tudi Goebbels v svoji propagandi ni več takoj govoril, kot je bil in kakor je v svojem listu "Das Reich" oznanjal in poveljeval "novi red", ki ga hoče Nemčija vplivati po vojni v Evropi. Sedaj skuša Goebbels nemškemu narodu vteptiti v glavo, da se bori za svoj obstoj, za svoje življene, poraz pa bi pomenil za nemški narod sužnost za dolgo dobo let.

Hitler in njegovi nacijski so že izgubili vojno, toda niti nacija, niti generali nočajo tega priznati in ne marajo sprejeti pogoja brezpogojne predaje. Hitler in njegovi generali še vedno upajo, da se bo zveza med Rusijo, Anglijo in Združenimi državami razbila pod pritiskom političnih vprašanj in nasprotnih v mišljenu, nakar se bo mogla Nemčija pogajati za kompromisni mir. In to je ono upanje, ki Nemčijo drži v vojni. In kar je storjenega v namenu, da je utrjeno to naziranje, podaljšuje vojno in povzroča toliko večje vojne stroške. — Zadnja bilka, katere se Nemci oklepajo, pa je domneva, da si Anglia in Rusija medsebojno ne zaupata.

Mogoče je še kdo v vladi v Berlinu, ki misli, da je Anglija, ki je v vojni že peto leto, sita vojne in komaj čaka, da je vojna končana. Toda to domnevanje je ravno tako napačno, kot je bilo napačno prepričanje Joachima von Ribbentropa, ko so se pričele nemške tolpe valiti na Poljsko, da Anglija ne bo šla v vojno. Angleški narod pa je uverjen, da bi vse drugo kot popolna zmaga pomenilo le začasno premirje. In še je mogoče, kak Nemci na odgovornem mestu, ki misli, da bo prej ali sledi še prišel čas za mirovno pogajanje.

Goebbelsova propaganda izraža svoje mnenje, da so Združene države preoddaljene, premehke in preveč zaposlené s svojo vojno z Japonsko, da bi se brigale za to, če se vojna v Evropi končana s popolno zmago, ali pa s kompromisom. Goebbels in njena enaki še vedno misijo, da bodo zaveznički vsled ogromnih svojih izgub odnehalni in se bodo z Nemčijo najti pogajali za mir, kar bi Nemčijo obvarovalo pred popolnim porazom in brezpogojno predajo. Zato moremo pričakovati, da bo nemška propaganda še bližje kot do zdaj politično in diplomatsko napela svoje sile, da bi razdvojila zavezničke. In največ bo ta propaganda obrnjena na Združene države.

Toda zarja znanje se že blesti in zaveznički taki propagandi ne bodo nasedli, da bi jih mogla razcepiti. Zaveznički bodo še bolj napeli svoje sile, še večje armade in večje množine najboljšega oružja bodo poslane na vse fronte, tako da bo nemška vojaška sila zdrobljena še letos. Borba bo še huda in kravava in bo mogoče trajala še več mesecov, toda zaveznička zmaga je zagotovljena.

In za dosego zmage moramo svoja sreca in misli opasati z jekom, delati neuromorno, da pomagamo našim armadam, zlasti pa, da kupimo kar največ bondov četrtega vojnega posojila.

Naše geslo naj bo: vse naše delo, ves denar, ki ga moremo posrečiti, — za zmago!

Nova čast za Adamiča

Pisatelj Louis Adamič, ki je napisal že več knjig in zadnjio "My Native Land" je bil 17. januarja izbran za člena družbe ameriških zgodovinarjev (Society of American Historians).

Nemška podjetja v Peru zaplenjena

Kot pravi poročilo iz Laune v Peru, je peruvanska vlada zasegla vse nemške banke in druga nemška podjetja v deželi.

ČITATELJEM je znano, kako se je vse podražilo, in ravnotako tudi tiskovni papir in druge tiskarske potrebštine. Da si rojaki zasigurajo redno dopolnjanje lista, lahko gredo upravnosti na roke s tem, da imajo vedno, če le mogoče, vnaprej plačane naročino. ALI NE BI OBNOVILI SVOJO NAROGNINO ŠE DANES?

Iz urada Slovenskega ameriškega narodnega sveta

3935 W 26th St. Chicago 23 Ill.

ZAPISNIK SEJE IZVRŠNEGA ODBORA SANSA, 4. DECEMBRA, 1943

Seja se je pričela ob 9.30 dopoldne v hotelu Sherman, Chicago, Ill. Navzoči so bili naslednji izvršni odborniki:

Predsednik Etbin Kristan, prva podpredsednica Marie Pristland, drugi podpredsednik Janko N. Rogelj, pomožni tajnik in zapisnikar Mirko G. Kuhiel, odbornika Vincent Cainkar in Leo Jurjevec ter odbornika Kataša Zupančič.

Brat Kuhiel sporoči, da so mu poslali pismena opravičila dr. Kern, Joseph Zalar in John E. Lokar. Fr. Zaitz, pa se je oprostil po telefonu. Opravičila so vzeta na znanje.

Brat Kristan pojasni, da je sejta bila sklicana na pripomočilo sestre Prisland in brata Zalarja, ki sta oba izrazila željo, da se čim preje vrši seja ob istem času in ker je mnogo glavnih odbornikov vsake organizacije tudi v SANSojih zasedli, katero odbore pozovemo na sejo.

Brat Rogelj priporoča, da bi se sejta vršila meseca februarja.

Vprašanje stroškov zahajevanja predvidnih zadevkov in velike važnosti je tudi vprašanje, kdo naj bo na bodoči skupni seji navzoč. Priporoča, da se razprava posveti le temu predmetu, kasneje pa lahko vzamejo na dnevni red še druge predmete..

Brat Cainkar poroča, da je onameravani seji govoril z bratom Zalarjem. Ta misli, da bi se sejta vršila še enkrat ta mesec, da se razčistijo gotove zadeve, ki delajo nesporazum med našimi člani in podružnicami. Nekateri člani širšega odbora se baje smatrajo zapostavljeni, ker ni bilo še nobene seje in radi tega tudi niso tokrat aktivni, kolikor se je pričakovalo od njih. Govoriti je treba tudi glede drugih SANSojih delavcev, ki so odborniki le v podružnicah, ki pa resnično vsebujejo organizatorično delo.

Predsednik Kristan meni, da o kakem zapostavljanju nimajo člani imajo priliko za veliko in važno delo, če so pripravljeni delo vršiti. Ta odbor je že meseca julija zaključil, da bi se skupna seja vršila prvo soboto v septembру. Toda radi že pojasnjeneh vzrokov je bila odgovrana. Tajnik Kuhiel in on sta bila preobložena z delom. Taka važna seja bi na inštitutu nobenega pomena, tako bi ne bila predložena obsežna poročila, o dosedjanjem delu in to storiti tedaj ni bilo mogoče. To je eno. Drugič poudarjali smo tudi potrebo poslovati na takoj sejo zastopniku naših podružnic. Pred letom dni nismo vedeli o obsegu našega razvoja, radi tega je Kongres določil le seje odbornikov. Danes se vse delo vrši podružnic in sekretaričnih člankov širšega in izvršnega odbora. Bilo bi tedaj kriščno ignorirati one, ki delajo, upoštevati pa le one, ki so bili izvoljeni. Ne pričakujem, da bi takša seja bila uspešna in reprezentativna. Nadalje nastaja vprašanje, kdajško odbornikov se je bo udeležilo. Če vse poslavimo, od ene do druge obale, in zahajevamo, da se v kratkem času pripravijo, tedaj bi bil od ziv slab in seja ne bi reprezentirala, kar bi moral. Decembra je tudi najslajši mesec za potovanje. Strinjam se, da je skupna seja važna in potrebnata, toda sklep se naj kasneje, če hočemo uspeha.

Brat Kuhiel nato predloži imena podružničnih odbornikov, katere priporoča za zastopnike in zaupnike SANSA. Soglasno je zaključeno, da se to odobri. Za zaupnike so torej imenovani slednji:

Lia Merton, Detroit, Mich. Frank Oblak, Pittsburgh, Pa. Fr. Gregorin, Little Falls, N.Y. Louis Dornik, Uniontown, Pa. Joseph Turk Conemah, Pa. Frances Raspet, Pueblo, Colo. Dr. A. Furlan, Wanigan, Ill. John Sushnik, Cleveland, Ohio. Francis Smrdel, Barberston, O.

Rev. S Kassovic, La Salle, Ill. Frank Klune, Chisholm, Minn. Frank Rezek, Girard, Ohio. John Turk, Chicago, Illinois; Mary Vidmar, Johnstown, Pa. Ant. Žiberna, Ambridge, Pa. Theresa Speck, St. Louis, Mo. Frank Okorn, Sharon, Penna. Joseph Snay, Bridgeport, O. Jenine Padar, Brooklyn, N. Y. Jacob Blavač, Chicago, Ill. Mary Musich, West Allis, Wis. Anton Zornik, Hennine, Pa. Peter Rode, Worcester, N. Y. Max Skube, Kiškland Lake, Ont. Canada.

Zatem sledi splošna razprava v razvoju politične in vojaške akcije v Jugoslaviji. Brat Kristan meni, da bo moral tudi SANSojih priti v javnost s svojimi pojasmili, da bo javnost ponovno o resničem položaju v stari domovini. Sestra Zupančič je prepričana, da SANSojih nasprotvnik in sovražniki Narodne osvobodilne vojske namenoma ustvarjajo mnenje o "nekaj komunističnih" smernicah takih svetov, kar je seveda neresnično obenem pa zelo skodljivo. Brat Cainkar je mnenja, da je vantičanska politika veliko krivih zmed, ker napenja vse svoje moči, da prepreči prenovo razmer v Evropi, zlasti v Italiji, Avstriji, Španiji in drugič. Celo ameriška politika se je precej podprtla temu vplivu.

(Nadaljevanje pruhodnjek.)

NASI ZASTOPNIKI

California:

San Francisco, Jacob Laushin*

Colorado:

Pueblo, Peter Culig

Walsenburg, M. J. Bajuk*

Indiana:

Indianapolis: Fr. Markich

Illinois:

Chicago, Joseph Bevčič*

Chicago, J. Fabian (Chicago, Cleve-

ro in Illinois)

Joliet, Jennie Bambich

La Salle, J. Splich

Mascoutah, Martin Dolenc

North Chicago in Waukegan, Math

Michigan:

Detroit, L. Plankar*

Minnesota:

Chisholm, J. Lukanc

Ely, Jos. J. Pesel

Evelyn, Louis Gouze

Gilbert, Louis Vessel

Montana:

Roundup, M. M. Panian

Washeoe, L. Champa

Nebraska:

Omaha, P. Broderick

New York:

Gowanda, Karl Strnisha*

Little Falls, Frank Masie*

Worcester, Peter Rode*

Oregon:

Barberton, Frank Troha*

Cleveland, Anton Bobek, Charles

Karlinger*, Jacob Resnik

Glendale, Anton Nagode

Lorraine, Louis Balant, John Krumke

Youngstown, Anton Kikelj

Oregon City, J. Kohl:

Pennsylvania:

Bessemer, John Jevnikar

Conemaugh, J. Brezovec*

Coverdale in okolica, Jos. Puternel

Export, Louis Supančič*

Forest City, Math. Kamin*, Frank

Blodnik

Greensburg, Frank Novak

Homer City, Joseph Kerin

Imperial, Venec Palich

Johnstown, John Polantz*

Kraya, Ant. Tuzelj

Laurene, Frank Baloch

Midway, John Žust*

Pittsburgh in okolica, Philip Progar

Steelton, A. Hren

Turtle Creek, Fr. Schiffrer*

West Newton, Joseph Jovan

Wisconsin:

Milwaukee, West Allis, Frank Skok*

Sheboygan, Anton Kolar

Wyoming:

Rock Springs, Louis Taucher*

Kratka Dnevna Zgodba

FR. MILČINSKI:

Z A Č A S T

Pa nas ne bo izlepa konec! Nas že ne! In naj ljuti so vrag pritiska od spredaj, od zadaj, od vseh plati, ne bo nas po hrustal dokler smo taki, kaščni smo. Takega naroda že ne, ki ima poleg neštetih drugih višin tako ogromen zaklancasti v sebi, kakor ga ima naša mila narod. Na naši okrajni sodniji so na primer trije gospodje z zlatimi ovratniki, ki ves ljubi dan ne delajo nič druga, kakor da razpravljajo razdaljeno čast, in pomaga jim 23 odvetnikov, 75 odvetniških kandidatov in en upokojen

Rad nerad: vedel je, kaj mu živorni svetnik. Toliko je pri nas čast! In se je kazalo, da vti ti gospodje, kolikor jih je, so katere, da so čule zasmehne bodo več kos vsej časti, kar Hvala Bogu, pred Štembalovo je je v Ljubljani in njeni lepi hišo so široko stali trije domačolici. Tako je kazalo in že čini, pljuvali so na tla in gleso prudnajali merodajni činiteli, ali ne bo treba za ta posel nastaviti še treh sodnikov v beložico, notein pa jo je in že ne treh sodnikov — oj, mahnil navadnost v Ljubljano in bi preveč stali! — pa vsaj enega vratarja, da bo vun me, drat oce, ki bi prihajali zaradi časti.

Pa bi bilo vendarle škoda, ali bi ne bilo vendar še za to. Dostojanstveno in resno je sprejel dacarja in mu nakanjeno odpril svoje učeno uho. Mirno ga je poslušal. Minil pa ga je kmalu mir in kasikat je pričel, ko je čutil kravo živilitev, ki je kakor streha iz vedrega nebja zadela dacarja in hudega slutečega. Sikal je kakor gad in pozvonil je in poklical strojepisko in je kar koj brez odloga narekoval tožbo in poleg je tekal gori in dol — tožbo v devetih poglavjih, z uvodom predlogom in dodatkom, tako tožbo, da se je gospodčni pri svoje kar frizura ježila z debelima podlogama vred, čeprav jo je imela zataknjeno z devetimi glavniki in 27 lašnicami. Narekoval je tožbo in ni minulo pol ure, že je bila spisana, sešita in podpisana, godna, da gre v svet. Tak mož je bil dr. Piš.

In tožba je romala svojo pot. Iz odvetniške pisarne na pošto s pošte v sodno vložišče, odtod v pisarniški oddelek, iz pisarniškega oddelka k sodniku, od sodnika nazaj v pisarniški oddelek, ki jo je po posti postal posreduovalnemu uradu, in povsod so kaj zapisali nanjo, ali ji vsaj pritisnili pečat. Ker dacarja, kakor ga je podučil doktor, ni bilo blizu k poravnalnemu poskušu, je posreduovalni urad tožbo vrnil sodišču, posluživši se v to svrhu izkušene pomoči zanesljivega poštnega urada. Tako je pričel kdo in se ti dotakne časti čeprav te zlahka in odale — kar k doktorju Pišu! Zijal ho! Iz ene same razzačljive piske ti naredi doktor Piš tožbo na treh popisanih počah in v šesti poglavjih: stalo bo v tožbi, da si državljan zvest cesarju in pokoren njegovim oblastom, da so ti v nežni starosti treh let stavili koze s sijajnim uspehom in da uživa neomejeno spoštovanje vesoljnega omizja, nasprotnika pa bo skel do golega in tako pokratal, da ga bo sram pred lastnim psom; in vse bo povedano v neodljivo učinkovitem slogu in oskrzano s prelestnimi novimi izvazi, ki jih živ krst ne umre drugače, če nima pred sabo hrvatskega besednjaka. O na tem polju je dr. Jaromir Piš velikan!

Pa se je pripetilo tiste dni, da je bil upokojeni dacar Jurko Karanfil nezaslišano razčlenjen v svoji državljanški časti. Reč je bila taka, da je mimo šel mimo hiše mesarja Petelinčka — zle misli ni bilo v njegovi vremenu — kar mu iz okna in v svate vabila vse, kar leže prvega nadstropja zadoni na uho oltren "hahaha" in galnik, ktor se ni odzval vabihi, ko se bi mu lahko

dne se je v razpravni sobi okrajnega sodišča obravnavala čast gospoda Karanfila.

Sredi dolge, zeleni mize, med svetlima svečnikoma se je blestelo razpelo, za mizo sta sedela sodnik v svečanem talaru, poleg njega mlad, polzan zapisnikar z nanosnikom, na desno pri svoji mizici je važno obračal usodepolne paripje učen doktor Piš. Na prikljop vzadaj pa je sedel zaseben obtožitelj, gospod Karanfil, sam in v svoji osebi, in ponos na mreži kar razganjal pris in kako mu jih ne bi, saj se je ves ta sijaj šopil njegovi časti v čast, o, kaka čast!

Pričela se je razprava in sodnik je pozval obdolženko Mariano Petelinčkovo. Dacarju se je zmračil pogled in krenil ga je tjačaj nekan pod strop in poleg je tresel desno koleno. Nisi je moral gledati mesarice, kako se bo pred njim zgrudila v prahu, tiste okrogle roke in ga za žive in mrtve prosila odpuščanje nemogoče. Naravnost in čisto nemogoče!

Dr. Jaromir Piš je bil v pisanri. Sedel je za široko mizo in drgnil in onegavil staro petnajsto!

Mesarica se je prerila pred sodnika. Ali glej jo, ni prisla sama! Z njo je prišel svet gospod sitih, rdečih lie, prijazno je vožnil na vse strani dobrojutro in izjavil, da bo zagovarjal obdolženko. Glej ga! Zadovoljno se je vse delalo naproti doktorju Pišu in še naklonjeno mu je pokimal. Kaj pa to?

Dacar je pogledal svojega odvetnika, ta se ni ganil. Na Mesarica ima tudi svojega doktorja! Ali je mogoče kaj takega pod milim nebom! Mar hoče neumna ženska žalitev utajiti ko stoji pred durmi in čakajo jugoslov partizane v svojem gororu za četrto "War Loan Drive"

Koliko je narastel ugled maršala Tita v ameriških uradnih krogih, je vidno iz govora

ki ga je podal finančni minister Henry Morgenthau, intimirni priatelj in sodelavec predsednika Roosevelt, ob priliki otvoritve kampanje za četrto "War Bond Drive." V tem govoru, ki je bil patriotični apel na ameriški narod za večjo potrovnost, je minister Morgenthau izbral kot vzgled velikega rodoljubja borju jugoslovenskih partizan. Vojsko dobilna, je dejal Morgenthau, kadar bo vsak tukaj srušal zmago "kot najvažnejšo stvar v svojem življenju, kot je to sličaj z Rusi, jugoslovenskimi partizani in Kitajci, ki so bili primorani, da izkopijo svoje žene in otroke iz ruševin svojih domov."

Sram ga je bilo zaradi hlač. Njegovo rdečeljeno družico pa je prevzel spomin na slavni dogodek in ušel ji je smeh, stresala je glavo in poleg pokašljivala, kakor bi sama sebe grajala, brisala si je oči in ni mogla ustaviti smeha; smehlj se je dobrohotno njen zagovornik, še sodnik se je muzal in zapisnikar si je moral tišati nosnisk, drugače bi mu bil zdržal z nosa, tako ga je stresalo. Dr. Piš pa je resno zrl v papirje in dacar v doktorja.

Oni so se nasmejali in namazali, potem je sodnik prijavil sklenil roke in seklo tako:

"Torej gospod Karanfil, sedaj ste čuli, izkazalo se je, da se gospa ni vam smejevala, ampak moževim hlačam, ki pa danes ne prihajajo v pošte, ker se niso čutili razčlanjene, niti niso tožile. Danes gre le za vašo čast, ta pa, kakor smo čuli, hvala Bogu, nji prav nič prizadeta, tako se sveti, kakor se je kdaj svetila. Zato mislim da zdaj z mimo vestjo lahko umaknete svojo tožbo, plačate nasprotniku stroške in se lepo zopet vrnete k domačemu enojniju."

Tako je povedal in malo

(Nadaljevanje prihodnj.)

Z N A K

4. Vojnega Posojila

NAJ BI BIL V VSAKI

Ameriški Hiši . . .

POMAGAJTE NAM GA

POSTAVITI V NJO

War Finance Division, U. S. Treasury

PARTIZANI — ZGLED AMERIŠKEMU NARODU

Finančni minister Morgenthau hvali jugoslov partizane v svojem gororu za četrto "War Loan Drive"

Sti pseudarki so vršeli po dacarjevi glavi in ko je z očmi postrani šnil mesarico in tisti polni njen obraz, tiste živeji oči, njene bele, široke zobe, ki v vsem tem ni bilo niti senčne kesa ali strahu, se mu je pričela poleg ogorčenja polagoma oglašati tudi skrb, od daleč, rahla, nedoločna: komaj in zgrda jo je odganjal.

Petelinčkova pa je na sodnikova vprašanja že odgovarjala in ko je odgovarjala, je še pogledal v glavi in ko je z očmi postrani šnil mesarico in tisti polni njen obraz, tiste živeji oči, njene bele, široke zobe, ki v vsem tem ni bilo niti senčne kesa ali strahu, se mu je pričela poleg ogorčenja polagoma oglašati tudi skrb, od daleč, rahla, nedoločna: komaj in zgrda jo je odganjal.

Petelinčkova pa je na sodnikova vprašanja že odgovarjala in ko je odgovarjala, je še pogledal v glavi in ko je z očmi postrani šnil mesarico in tisti polni njen obraz, tiste živeji oči, njene bele, široke zobe, ki v vsem tem ni bilo niti senčne kesa ali strahu, se mu je pričela poleg ogorčenja polagoma oglašati tudi skrb, od daleč, rahla, nedoločna: komaj in zgrda jo je odganjal.

Sti pseudarki so vršeli po dacarjevi glavi in ko je z očmi postrani šnil mesarico in tisti polni njen obraz, tiste živeji oči, njene bele, široke zobe, ki v vsem tem ni bilo niti senčne kesa ali strahu, se mu je pričela poleg ogorčenja polagoma oglašati tudi skrb, od daleč, rahla, nedoločna: komaj in zgrda jo je odganjal.

Torej gospod Karanfil, sedaj ste čuli, izkazalo se je, da se gospa ni vam smejevala, ampak moževim hlačam, ki pa danes ne prihajajo v pošte, ker se niso čutili razčlanjene, niti niso tožile. Danes gre le za vašo čast, ta pa, kakor smo čuli, hvala Bogu, nji prav nič prizadeta, tako se sveti, kakor se je kdaj svetila. Zato mislim da zdaj z mimo vestjo lahko umaknete svojo tožbo, plačate nasprotniku stroške in se lepo zopet vrnete k domačemu enojniju.

KRATKE VESTI

Uglej jugoslovenskih partizan je odjeknil širom sveta. Doznavata se, da so v daljni Buri, ki je pod okupacijo Japonske, tamkajšnji rodoljubi organizirali partizanske grupe ki se bore proti osišnemu osvajaju.

Kdo bi bil sanjal, da bi ime naših slavnih borev v Jugoslaviji naletelo na odražanje celo v Aziji! To je zoper sijajen vzgled ogromnega ugleda, ki ga uživa danes Jugoslavija po celem svetu zaradi borbe Narodne osvobodilne vojske.

V američem časopisu "Look" so priobčena predvidevanja učenih Amerikancev za leto 1944. Znani žurnalist in književnik John Gunther, ki je kategoriziral knjigo "Inside Europe" kot ena najbolj popularnih v Ameriki, v svojem predvidevanju pravi, da "ne bi dal niti centa za prestol jugoslovenskega kralja Petra ali grškega kralja Jurija." Tako mali slični večina kompetentnih poznavalcev Evrope.

Odbor svobodnih Jugoslovjanov v Mehiki je glasoval, da podpre maršala Tita in parti-

zansko provizorijeno vlado, medtem ko je tamkajšnje češko združenje sklenilo, da ne sodeluje z anti-ruskimi političnimi organizacijami.

Naši izseljeni širom sveta se vedno bolj opredeljujejo za narodno gibanje in odvračajo od pro-fašistične klike. Svet koraka naprej in prijetno je beležiti, da naši Slovani koračajo s časom naprej.

Združeni odbor južnoslovenski Amerikancev.

DELO DOBE ŠIVALKE
na box in male stroje, dolga sezija, dobra plača. Vprašajte pri:

HUMBERT & GREENE, Inc.
40 WEST 37th STREET
(7th floor)
NEW YORK CITY
1—21, 24, 25

Rojake prosimo, ko pošljemo za naročnino, da se poslužujejo —
UNITED STATES
oziora
CANADIAN POSTAL MONEY ORDER.
ako je vam le pričeno

KUHARSKA KNJIGA:

Recipes of All Nations

RECEPTI VSEH NARODOV
NOVA IZDAJA \$ 2.50

Knjiga je trdo vezana in ima 821 strani.

Recepti so napisani v angleškem jeziku, ponekod pa so tudi v jeziku naroda, ki mu je kaka jed posebno v navadi.

Ta knjiga je nekaj posebnega za one, ki se zanimajo za kuhanje in se hočejo v njem čim bolj izkoristiti in izpopolniti.

Naročite pri KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

Sedaj \$2

"Ko smo šli v morje bridkosti"

Spisal REV. KAZIMIR ZAKRAJŠEK

Tu spodaj so priobčena nekatera mnenja naših rojakov in rojakinj, ki jih je pisatelj knjige prejel od onih, ki so knjigo naročili in prečitali. To je samo en del teh mnenj, ker radi pomanjkuje prostora ni mogoče priobčiti vseh.

Cleveland, O. — Vašo knjigo "Ko smo šli v morje bridkosti" sem prejel. In če povevam, da sem jo še isti večer prebral do polovice in naslednji dan pa do konca, je dovolj priznanja za nje vsebine.

Greaney, Minn. — Sedaj, ko sem prebrala Vašo knjigo: "Ko smo šli v morje bridkosti". Vam hočem povedati, da tako zanimive knjige nisem še brala. Kako lepo in jasno ste popisali pot slovenskega naroda v morje bridkosti. Ne vem, kako bi mogla dovolj priporočiti vsem ameriškim rojakom.

Aurora, Ill. — Knjiga — Ko smo šli v morje bridkosti mi tako zelo ugaša, da takoj naročim še eno za svojo prijateljico.

Los Angeles, Cal. — Sprejela sem poslano knjigo "Ko smo šli v morje bridkosti" in zelo se mi dopade. Tudi zmenjivi Slovenci mi ugaša. Pokazala sem jo rojaku, ki jo tudi hoče imeti. Tu posljalam naročilo.

Morgan, Pa. — Vaša knjiga zasluži vse priznanje in zato pa tudi zasluži, da pride našim ljudem v roke.

Walsenburg, Colo. — S knjigo "Ko smo šli v morje bridkosti" ste storili veliko narodno delo. Želim, da bi se čitala pa vseh naših naselbinah. Jaz jo vsem priporočam.

Knjigo lahko naročite pri:

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
216 West 18th Street
New York 11, N. Y.

POD SVOBODNIM SONCEM

ROMAN — Spisal: F. S. FINŽGAR.

104

Drugo jutro ko je prišel Tunjuš, ki je moral od ugrabljenih Ljubinje z Iztokovimi začedovalci v Bizanc pred Upravno, je dospelo nemadoma poročilo, da so Huni pridrevili v Mezijo, prestopili že reko Pamysus in da prete Thraciji. Justinijan je bil zbegam. Pozval je nekaj senatorjev, poklicar Belizarja toda pravega izhoda iz zagata ni našel. Belizar se je drznil, da je očital despotu občevanje v Tunjušem. Slepaj je! Način ne zaupa. Despot je za to zvestega zmagovalca nagradil s tem, da mu je črpal iz vojske najboljšo legijo, ki mora ostati v Bizancu za obrambo proti barbarom. Nato je takoj do vstop Tunjušu.

Huni so se pojavile sive pege na obrazu, ki ga je pristol na preprogo pred Upravno, ko mu je despot jezno očital, da Huni ropajo po cesarstvu.

"Niso Huni, niso ljudje izpod mojega povelja! Varhuni so, ki napadajo tudi mene in sem jim zadal že mnogo porazov. Toda številni so kakor kobilice in njih povodenj po žira moje, tebi zveste mojce!"

Justinijan je poenostavil pogled Belizaira, ki je stal ob tronu. Belizar je ponizno sklonil glavo, dasi je videl sumtive pege na Tunjuševem licu.

"Pomoči mi je treba, jasni despot, in v pomoč bi mi bili Anti, katere sem z velikimi žrtvami razprl s Sloveni!"

"Govori, kaj želiš?"

"Podviri Antoni opustošeno zemljo tostran Donave in morja skrb bo, da jih načuva zoper Varhune. Razplete se boj v Meziji in v Trakiji bo mir. Klali bodo drug drugega in nihče ne prestopi Hema. Tudi Sloveni udarijo gotovo čez Donavo. Tam jih pa sprejemem jaz in Anti tako, da ne prestopijo izlepa več na desni breg."

"Dasi nosiš pesjansko glavo med rameni, vendar ni nespomenet tvoj načet! Največji despot se poniža in pohvabi svojo misel. S teboj pošljem poslanec. Poklicar starešine Anton s Turcis in tam se jih izroči zemlja, ki je doslej moja last, in sklene pogodba, da bodo za plačilo odigli napade Varhunov na moje carstvo. Še danes odpotuješ s poslanstvom!"

Tunjuš je pripognil čelo zopet do tal, dvignil glavo in z drobnimi očmi prosil še besede.

"Jasni despot naj ne pozabi, da je pot nevarna. Sam sem, nimam spremstva, razbojniki pa se može kakor gobe."

"Dam ti pismo, ki te bo čuvajo. Iz oporišč te spremišč legionarji. Brez skrb bi potoval."

"In tauberne ob poti so se podvzile. Nihče ne sprejme popotnika zastonj. Denar sem iztršil, ko sem, zvesti hlapec, sejal boj med Anti in Sloveni."

"Tudi plačilo ti da tisti, ki je največji pravičnik na zemlji".

Tunjuš je odšel iz palače. Po hrhtu je čutili curke potu. Poiskal je gostilno in z divjo slastjo trl kočice pečene perutnine in goščino vino, da se mu je pocejal po redkih kocinalah.

Ko se je natisil z oblinim obedom, je sunil z nogo mizico, da se je prevrnila in se zleknil po kamnitni klopi.

"Na Atišovo pamoč, zopet sem ga presleplil. Kaj me bričajo Varhuni in kaj mi je mar njegovo carstvo! Tunjuš se briga zase in za svojo lepo Ljubinico!"

Divjak je začmal z ustnicami in s širokim jezikom obilnili od vina mokre kocine pod nosom. Vzbuđilo se mu je strastno koprenje po ugrabljeni Ljubinici. Sreč se mu je razburilo, da ni vzdržal več na klopi. Z divjim truščem je udrl iz pivnice in poiskal žida, ki je prodaja dragocen lisip za ženske. Nakupil je polno nedrje narokvice, uhanov, koral, zlatnih zapon in zaponice za svojo lepo dekleco.

Ko se je vnačal v stražnico na dvoru, kjer je imel dobiti moč od Upravde in denar, je godrnjal:

"Če bi Upravda vedel, da bo Iztokova sestra ovenčana z njegovimi bizantinci, ha, na Atišovo modrost, zvrstelo bi se mu na tronu. Pesjansko glavo nosiš, mi je reklo. Toda v njej so možgani, ki so v žalhti z Atišo. In Atiš je bil vladar, ti si pa babjak, oven, hudič. Ti plačaj voli, meso bo užival Tunjuš! Zapleše boj, jaz se umaknem proti jugu in posvatom v Ljubinico. In še pismo mi daš! Hvala lepa! Bom vsej brez skrb ropal! Kaj res upaš, da ponesem svojo glavo pod Iztokov meč?"

Ko je legal večerni hlad na Bizanc, so jezdili trije odpoljanici skozi odrinska vrata s Tunjušem na čelu. Nosili so s seboj carska pooblastila da sklenejo zavezno s Anto zoper Varhune v Slovene. Virjeni Tunjuš je tehtal z levico težko močno zlatih bizantincov, ki jih je dobil od Upravde, in godrnjal s hripcavim glasom hunko pesem o beli golobici in sivem sokolu.

Skrco ob istem času je držala pri zapadnih vratih iz Bizanca Rustika dvokolnica. Prefekt je namreč nekaj dni veseljal v mestu. Azbad ga nalači ni opozoril, da mora takoj v Topor po abeglo dvorjanico. Hotel je dobiti časa za njen beg. In res je tedaj Azbadov dirkač že izročil pismo in denar Ireni v Toporu.

ŠTIRINAJSTO POGLAVJE

Na prefektovem vrtu pod platanom sta sedeli Irena in Cirila. Razbeljeno nebo je bilo požoltelo od žarkov zahajajočega sonca. V vrhovih platanov so listi enakomerno nihali. Od Egejskega morja je dihnil večerni veter po hladnih valovih in pobožal razgano zemljo, kakor bi po rosnem čelu trudnega težaka potegnila mehka roka.

Cirila je sedela na nizkem stolčku ob Ireninih nogah. V naročju so se krivili med prsti pergamenti Skrivenega razletja. Veliike oči je upirala sušnja v Ireno, ki je slonela ob deblu platanov in z napol odprtimi očmi hrepnela nekam za žalitimi žarki tonečega sonca. Desnica ji je počivala na levičem žicamenu in piha iz njega hlad, ki je skrit v gosti senči kljuboval vročini.

"Prejasna, ali naj nadaljujem?"

Sušna je razvila svaljek med prsti in čakala povelja.

(Nadaljevanje prihodnjih.)

Domača fronta

(Iz urada Office of War Information)

INFLACIJA.

(Govornik: "Taže kožuh ho da drži cene, ako boste vsi počem! In tele češljje! To obleko magali. Potmagali pa boste hočem! To-le bi rad! In oso se ako hranite svoj denar. Naločni hoče!" Vse to je razumlji- žite ga v banko, v War bonde, vo — mnogo je ljudi, ki mislo v zavarovalnino. Kupujte pa imeli denarja že dolgo časa in le, kar zares potrebujete, a ona zdaj ko ga imajo, mislio, da so kar imate, glejte, da vam bo upravljeno da uživajo.

Nesreča je le, da gredo cene gori ako vzbakdo kliče, to-le hočem. Stvar je ta, da niti oddele ni toliko dobrin na trgu, kot je dolarjev za nakup. Vsak dolar, katerega porabite po nepotrebni, potiska cene na-

In zapomnite si, oni denar, katerega prihranite za jutri, ne more danes delati draginjo!

4. VOJNO POSOJILLO

(Govornik: "Ako ste vešči zdaj ko se vrši podpisovanje kmetijstva ali živinoreje, vam vojnega posojila, v podporo je znano, da je treba denarja na razpolago po vojni, ko bo zopet vse-

ga dovolj in cene primerne.

In zapomnite si, oni denar, katerega prihranite za jutri, ne

more danes delati draginjo!

Toda Amerika je v stanju,

JUGOSLOV. BEGUNCI V EGIPTU.

(ONA) — V malem sotoru se nahaja zdaj na peščeni obalen zadaj za El Alamein eden primerov jugoslovanske tragedije. Tam živi približno 200 žena in otrok, ter par starec ali invalidov — skoro vse, kar je še ostalo od prebivalstva tistih, ki so se v začetku v mirne dalmatinske ribiške vasi blizu Šibenika, po imenu Drvenik. To je zdaj njihovo začasno taaborišče po prisilnem begu iz njihove domačevsi.

Kar pripovedujejo ti preprosti, toda politično zelo zavedni ljudje, je akoravno so le ribiči — vendor povest vse njihove domovine, ki razodeva silovite spore, in strahotno trpijo pod krutim sovražnikom.

Povedal je vse to porečevalcem Peter Ivičević, občinski predsednik. Stiče občinski svetniki so mu pomagali in od časa do časa dodali svoje opombe.

Ivičević ima 38 let in je visok, temnopolt Dalmatinec, ki

govori počasi. S ponosom oni

so glavni svoje partizanske

čepice, in na njih petrokračko

zvezdo.

To je zadnja zaloga

in v omejemem številu. Zato priporočamo, da kdor si želi nabaviti slovenski molitvenik, naj to sedaj storí.

Vsi ti ljudje so mnogo različni s svoji bodočnosti in temeljno leži Drvenik, ter da so bodočnosti svoje domovine, dali tem preprostim ljudem do zavednost. V tem je najbrže teden le živet v svobodni in di iskat onega najvažnejših srečni državi. Kot je to pogovarjal Ivičević, in z njih vse prijeti so povezani na Jugoslavijo, v kateri bodo med seboj vse one raznolike skupine Jugoslavov, enaki, brez elementa, ki so se v začetku skupin gospodarjev in svobod pridružili partizanom v želji za izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.

Iz teh razgovorov je jasno razvideti, da so partizani dobro izvajevanje, izbrano med da pobijajo tukšega okupatorja, ki se bore za svobodo.